

በኢትዮጵያ የሚቴዎርሎጂ ኢንስቲትዩት የሚቴዎርሎጂ ትንበያ፣ ቅድሚያ
ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርምር

የወቅት አጋማሽ የአየር ጠባይ ግምገማና እና ትንበያ መጽሔት

እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር 30/2024 የነበረው የአየር
ጠባይ ግምገማ እና

በቀሪዎቹ ሁለት የበጋ ወራት የሚኖረው የአየር ጠባይ
አዝማሚያ እና ምክረ ሃሳብ

ዲሴምበር 2024

አዲስ አበባ

ርዕስ

ገፅ

እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2024 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ የበጋ ወራት የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ.....	1 -
እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2024 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ.....	2 -
ካርታ 1 እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር 30/2024 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚሚ.....	5 -
ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር 30/2024 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸዉ ቀናት ብዛት.....	5 -
ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር 30/2024 ድረስ.....	5 -
የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር.....	5 -
እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2024 የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ.....	6 -
ካርታ4ሀ:በአክቶበር ወር የነበረዉ የእርጥበት ሁኔታ.....	7 -
ካርታ4ለ:በኖቬምበር ወር የነበረዉ የእርጥበት ሁኔታ.....	7 -
እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2022 የነበረው የአየር ጠባይ በዉሀዉ ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ.....	8 -
ካርታ5ሀ:በአክቶበር ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን.....	8 -
ካርታ 5ለ:በኖቬምበር ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን.....	8 -
እ.ኤ.አ ከአክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2022 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ.....	9 -
ካርታ 6ሀ. በአክቶበር ወር ለወባ መፈጠር ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች.....	9 -
ካርታ 6ለ በኖቬምበር ወር ለወባ መፈጠር ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች.....	9 -
ካርታ 6ሐ. በአክቶበር ለሰው ልጅ ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች.....	10 -
ካርታ 6መ. በኖቬምበር ወር ለሰው ልጅ ለመኖር ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች.....	10 -
እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው.....	10 -
የአየር ጠባይ አዝማሚያ.....	10 -
እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ.....	11 -
እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በዉሀዉ ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ.....	12 -
እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በጤናው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ.....	12 -

በኢትዮጵያ የሚቴዎርሎጂ ኢንስቲትዩት የሚቴዎርሎጂ ትንበያ፣ ቅድሚያ
ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርምር

እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2024 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና
በቀሪዎቹ የበጋ ወራት የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ

አጠቃላይ

ለዘንድሮ የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ ከመስጠቱ አስቀድሞ በትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ መካከለኛውና ምሥራቃዊ ክፍል ላይ ቀደም ባሉት ወራት የነበረውና በመጨረሱ የበጋ ወቅት የሚኖረው የባህር ወለል ሙቀት ሂደት ላይ ሳይንሳዊ ትንታኔና ጥናት ተደርጓል፡፡ በበጋ ወራት የምስራቅና የመካከለኛው ፓስፊክ ውቅያኖስ የላይኛው የወሃ አካላት ከመደበኛው በታች መቀዝቀዝ (La Nina) ክስተት ተጽዕኖ ሥር ሆኖ እንደሚቀጥል በተጨማሪም የህንድ ውቅያኖስ ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ መሞቅ ጋር ተያይዞ የዘንድሮ የበጋው ወቅት (Neutral IOD) ስር ሊሆን እንደሚችል ተመላክቷል፡፡ በተጨማሪም በአትላንቲክ ውቅያኖስ ሰሜናዊ ክፍል እንዲሁም በሜዲትራኒያን ባህር ላይ መደበኛና ከመደበኛው በላይ የባህር ወለል መሞቅ እንደሚኖር ተጠቁሟል፡፡ ከዚህ ጋር ተያይዞ በመጨረሱ በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የቦረናና ጉጂ ዞኖች፣ ሲዳማ እና ደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛ ዝናብ፣ የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል ድግሞ ከመደበኛ በታች የሆነ የዝናብ መጠንና ስርጭት እንደሚኖራቸው ትንበያ ተሰጥቷል፡፡ እንዲሁም የምዕራብና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚያገኙ፣ በተጨማሪም እየተስተዋሉ ከሚገኙት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት በሰሜን፣ በመካከለኛው፣ በምስራቅና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ እንደሚኖር በትንበያው ተመላክቶ ነበር፡፡

በዚህ መሰረት ባለፉት የበጋው ሁለት ወራት ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች መበደኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ አግኝተዋል፡፡

በዚህ ጽሁፍ ውስጥ ባለፉት ሁለት የበጋ ወራት የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ ወራት ሊኖር የሚችለው የአየር ጠባይ አዝማሚያ እንዲሁም በግብርናው በወሃ ሴክተሮች እና በጤና ላይ አሳድሮ የነበረው የዳሰሳ እንዲሁም ወደፊትም ሊፈጥር የሚችለው ተፅዕኖ ላይ ጽሁፍ ቀርቧል፡፡

እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር30/2024 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ

ባለፉት የበጋ ሁለት ወራት ወደ ሀገራችን ሲገባ የነበረው ዕርጥበት አዘል አየር ከመጠናከሩ ጋር ተያይዞ በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት በደቡብና ደቡብ ምሥራቅ ኢትዮጵያ ክፍሎች ላይ ዝናብ በቦታና በመጠን ረገድ የተሻለ ነበር፡፡ እንዲሁም ለዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታ የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች መጠናከር በማሳየታቸው ምክንያት በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከነበራቸው የደመና ሽፋን በመጠንም ሆነ በስርጭት የተሻለ ዝናብ የነበራቸው ሲሆን፤ በተለይም በዚህ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ደረቃማ የአየር ሁኔታ የሚስተዋልባቸው የሰሜን፣ የሰሜን ምስራቅ፣ የመካከለኛው እና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ከቀላል እስከ መካከለኛ መጠን ያለው ዝናብ ተስተውሏል፡፡ በተጨማሪም አልፎ አልፎ ከነበረው የደመና ክምችት የዝናቡ መጠንና ስርጭትም በተለያዩ ቦታዎች ላይ ከቀላል እስከ መካከለኛ መጠን ያለው ዝናብ በአንዳንድ ስፍራዎች ላይ የተመዘገበ ሲሆን፤ በጥቂት ቦታዎች ላይም ከባድ ዝናብ ተመዝግቧል፡፡

በአጠቃላይ በኦክቶበር እና በኖቬምበር ወር ውስጥ ከ30 ሚ.ሜ በላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ከተመዘገበባቸው ጣቢዎች ለመጥቀስም ያህል በአቦቦ 32.6፣ 30.8፣ በአልጌ 66.0፣ በአንገር ጉቲን 45.6፣ 30.6፣ 54.0፣ አዲግራት 55፣ አሊያ 49.1፣ በኢጃጂ 44.2፣ አማን 32.5፣ 39.4 ፣አሶሳ 32.2፣ 39.4፣ 43.8፣ በአዋሽ አርባ 40.0፣ 55፣ 60፣ በአዉራ መልካ 37.6፣ በእነዋሪ 38.5፣ በአርባ ምንጭ 31.8፣ 38.4፣ በአርጆ 32.6፣ 34.2፣ በአዋሮ 32.6፣ 34.2፣ በአፅቢ 33.4፣ በአይከል 32.5፣ በቡሬ 67.5፣ 57.0፣ በቡለን 30.2፣ 30.4፣ 30.4፣ ባህርዳር 54.2፣ ቡለን 30.5፣ በባቱ 33.2፣ በዱብቲ 51.2፣ ደባርቅ 35፣ በዳንግላ 48.2፣ በደብረ ታቦር 40.7፣ በበደሌ 33.7፣ ቻግኒ 37.1፣ 32.6፣ ጭራ 44፣ 30.2፣ 30.9፣ 37.9 በጭሮ 42.4፣ በጭፍራ 40.0፣ ቢሾፍቱ 33.8፣ 33.8፣ በፉኚዶ 73.6 እና 49.1፣ ጋምቤላ 38፣ 31.3፣ ጊዲ አያና 39.7፣ 56.1፣ ጊኒር 64፣ 75.6 ፣ጎሬ 47.2፣ 31.3፣ በግራዋ 35.7፣ በጉብሬ 46.2፣ በጉሊና 45.0፣ በጋቲራ 31.6፣ በጎዴ 30.8፣ በገርቦ 30.4፣ በጃራ 30.4በሀረር 52.0፣ 37፣ በቁሉቢ 36.9፣ በሐሮሚያ 33.0፣ በላሬ 50፣ 42.0፣ ሊሙ ገነት 35.5፣ 44.6፣ በማጂ 84.3፣ በማንኩሽ 52.0 እና 84.6፣ በማሻ 44.5፣ 30.1፣ መኢሶ 34፣ መተሐራ 58.1፣ 78.5፣ ሞጣ 34፣ በሞያሌ 46.0፣ በመተማ 39.3፣ በምዕራብ አባያ 31.0፣ በአምቦ 36፣ በንፋስ መዉጪያ 36.3፣ ነገሌ 36.1፣ ነቀምቱ 33፣ ኑራ ኤራ 51.9፣ ቢጋዌ 45.4፣ 40.6 እና 47.2፣ በሳዉላ 53.0፣ ቲፒ 33.4፣ በተርጫ 32.2፣ በሾላ

ገቢያ 43.3፣ በሸርቆሌ 48.6፣ በሽላቦ 65.0፣ በሽሬ 30.2፣ በጅማ 42.2፣ በሆሳዕና 40.7፣ 45፣ እንዲሁም ኮንሶ 42፣ 31.5፣ በካራሚሌ 34፣ በወሊሶ 31.2፣ እንዲሁም ወራቤ 96.0 በሚ.ሜ ይገኙበታል፡፡

በሌላ በኩል የሌሊትና የማለዳው ቅዝቃዜ እምብዛም ያልተጠናከረ ቢሆንም፣ በኖቬምበር ወር በአንዳንድ የሀገሪቱ ደጋማ ስፍራዎች ላይ የቀኑ ዝቅተኛ የሙቀት መጠኑ ከ5 ዲግሪ ሴልሽየስ በታች ሆኖ ተመዝግቧል፡፡ ለአብነትም በቢሾፍቱ 4.5፣ 2.0 እና 4.8፣ በአዲግራት 4.0፣ በሃሮማያ 3.8፣ 3.6፣ እና 4.2፣ በአለም ከተማ 4.8፣ 4.5 እና 3.4፣ በአምባ ማርያም 4.6፣ 3.4፣ 3.4፣ 4፣ 4.6፣ 4.6፣ 4.0፣ 2፣ 3.6፣ 4፣ 4.2፣ 4.4፣ 4.4፣ 4.8፣ እና 4፣ በአርሲ ሮቤ 4.5፣ 3.5፣ እና 4.5፣ በባቲ 4.6፣ በቡኢ 4.0፣ 4.6፣ 3.6፣ 3.6፣ 2.0፣ 2.6፣ 3.0፣ 4.6፣ 4.8፣ 4፣ 4.6 እና 4.6፣ በደባርቅ 5.0፣ በደብረ ብርሃን 4.0፣ 4.0፣ 4.6፣ -1.8፣ -0.2፣ 2.0፣ 4.8፣ 3.8፣ 3.2፣ 3፣ 3.6፣ 3.2፣ 4.2፣ 3፣ 4፣ እና 3.2፣ በእነዋሬ 2.5፣ 2.4፣ እና 2.5፣ በጅግጅጋ 1.5፣ 1.0፣ 1.4፣ 3.6፣ 4.8፣ 2.4፣ 2.4፣ 4.3፣ እና 3.6፣ በማይጨፈፈ 4.5፣ በመሀል ሜዳ 4.2፣ 0፣ 0.6፣ 4.8፣ 3.6፣ እና 3.2፣ በሾላ ገቢያ 2.0፣ 2.0፣ 2.1፣ 4.0፣ 4.1፣ 2.1፣ 2.0፣ 3.0፣ 2.1፣ 2፣ 2.1፣ 2.1፣ 2፣ 2፣ 1.2፣ 2.1፣ እና 2 በወገል ጤና 4.8፣ 1.5፣ 2.0 2.4 እና 4.5፣ በወረኢሉ 4.2፣ እና 4.8 እንዲሁም በየትኛው 4.8 በዲግሪ ሴልሽየስ ይገኙበታል፡፡

ባለፈው የበጋ ወቅት አጋማሽ የዘነበው የዝናብ መጠን ከሀገሪቱ ቦታ ሽፋን አንፃር ሲገመገም በተለይም በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት ከአሮሚያ ክልል ጉጂና ምዕራብ ጉጂ፣ ቦረናና ምስራቅ ቦረና፣ ባሌና ምስራቅ ባሌ፣ አርሲና ምዕራብ አርሲ፣ ከደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ወላይታ፣ ጋሞ፣ ጌዲኦ፣ ደቡብ ኦሞ፣ ቡርጂ፣ ኮንሶ፣ አሊ እና ባስኬቶ ዞኖች፣ የሲዳማ ክልል ዞኖች ከ101-400 ሚ.ሜ የሚደርስ ከ17-35 ቀናት ያህል ዝናብ የነበራቸው ሲሆን፣ ከሶማሌ ክልል የሊበን፣ የዳዋ፣ አፍዴር፣ የሸበል፣ የነጎብ፣ የቆራሄ የዶሎ፣ የኤረር እና የጃረር ዞኖች ከ 200 ሚ.ሜ ያነሰ ዝናብ ከ25 ለነሱ ቀናት ተመዝግቦል፡፡ በተጨማሪም ከክረምት ወቅት ጀምሮ ዝናብ እያገኙ የነበሩት የሆሮ ጉዳሩ ወለጋ፣ ቡኖ በደሌ፣ ኢሉባቦር፣ ቄለም ወለጋ፣ ጅማ፣ ምስራቅ እና ምዕራብ ወለጋ ዞኖች፣ ከአማራ ክልል የምዕራብ፣ የደቡብ፣ የማዕከላዊና የሰሜን ጎንደር፣ የአዊ ዞን፣ ምዕራብ፣ ምስራቅና ሰሜን ጎጃም፣ የሰሜን ምዕራብና የምዕራብ ትግራይ ዞኖች፣ ከቤንሻንጉል ጉሙዝ ክልል የመተከል፣ የአሶሳ፣ የካማሽ፣ እና የማኦ ኮሞ ልዩ ዞን፣ ከጋምቤላ ክልል የኢታንግ ልዩ ዞን፣ ኑዌር፣ አኝዋክ እና ማኅንግ ዞኖች፣

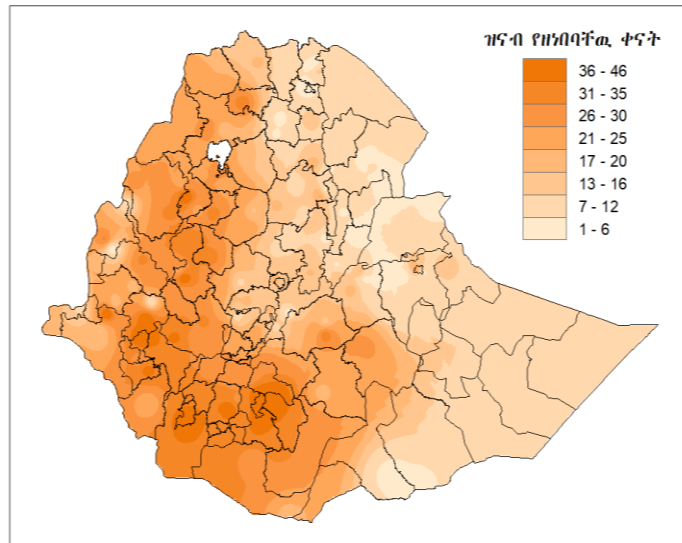
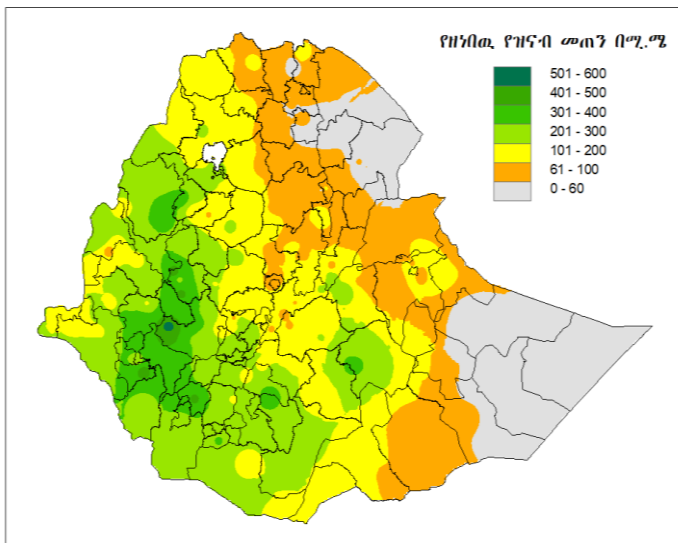

ከደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ቤንሻ ሸኮ፣ ዳውሮ፣ ከፋ፣ ሸካ፣ ኮንታ እና ምዕራብ አሞ ዞኖች ላይ ከ101-500 ሚ.ሜ የሚደርስ ከ21-46 ቀናት ያህል ዝናብ ነበራቸው፡፡

በሌላ በኩል የበጋ ዝናብ ተጠቃሚ ባልሆኑት አካባቢዎች ማለትም በደቡብ፣ በደቡብ ምስራቅ፣ በምስራቅና በመካከለኛው ትግራይ ዞኖች፣ ከአማራ ክልል የደቡብ ወሎ እና የሰሜን ሸዋ ዞኖች፣ የዋግህምራ ዞን፣ ከአፋር ክልል ቅልበቲ፣ የማሂ፣ ጋቢ፣ ሃዉሲ እና ሃሪ ዞኖች ላይ ከ61-200 ሚ.ሜ የሚደርስ ከ7-25 ቀናት ያህል ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ ተመዝግቧል (ካርታ 1 እና 2) ፡፡

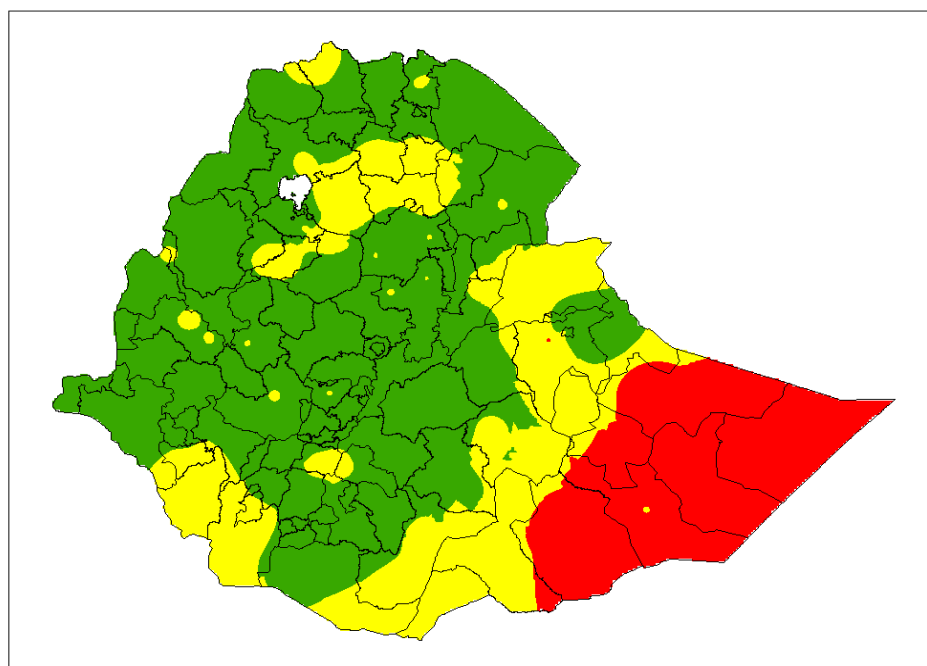
ባለፈው በጋ የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት ከአሮሚያ ክልል ጉጂና ምዕራብ ጉጂ፣ ቦረናና ምስራቅ ቦረና፣ ከደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ጋሞ፣ ጎፋ፣ ጌዲኦ፣ ደቡብ አሞ፣ ቡርጂ፣ ኮንሶ፣ አሊ እና ባስኬቶ ዞኖች፣ የሲዳማ ክልል ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ ያገኙ ሲሆን ፣ከሶማሌ ክልል የሊበን፣ የዳዋ፣ አፍዴር፣ የሸበል፣ የነጎብ፣ የቆራሄ የዶሎ፣ የኤረር እና የጃረር ዞኖች፣ መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ አግኝተዋል (ካርታ 3)፡፡ በተጨማሪም ከክረምት ወቅት ጀምሮ ዝናብ እያገኙ የነበሩት የሆሮ ጉዳሩ ወለጋ፣ ቡኖ በደሌ፣ ኢሊባቦር፣ ቄለም ወለጋ፣ ምስራቅ እና ምዕራብ ወለጋ ዞኖች፣ ከአማራ ክልል የምዕራብ፣ የደቡብ፣ የአዊ ዞን፣ ምዕራብ ጎጃም፣ የሰሜን ምዕራብና የደቡብ ምስራቅ እና ምስራቅ ትግራይ ዞኖች፣ ከቤንሻንጉል ጉሙዝ ክልል የመተከል፣ የአሶሳ፣ የካማሺ እና የማኦ ኮሞ ልዩ ዞን፣ ከጋምቤላ ክልል የኢታንግ ልዩ ዞን፣ ኑዌር፣ አኝዋክ እና ማኅንግ ዞኖች፣ ከደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ቤንሻ ሸኮ፣ ዳውሮ፣ ከፋ፣ ሸካ፣ ኮንታ እና ምዕራብ አሞ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ አግኝተዋል (ካርታ 3)፡፡

በኢትዮጵያ የሚቴዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት የሚቴዎሮሎጂ ትንበያ፣ ቅድሚያ
ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርመር

ካርታ 1 እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር
30/2024 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር
30/2024 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸዉ ቀናት ብዛት

የዘነበዉ የዝናብ መጠን ከረጅም
ጊዜ አማካይ ጋር ሲነፃፀር

ከመደበኛ በታች መደበኛ ከመደበኛ በላይ

ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ከኖቬምበር 30/2024 ድረስ
የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

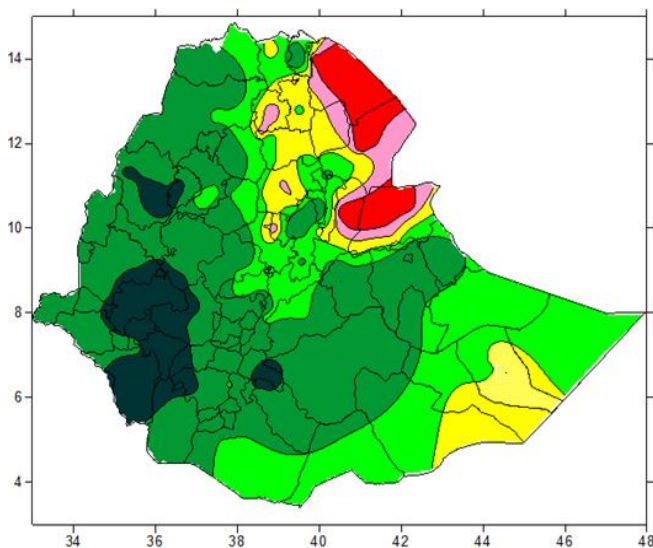

እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2024 የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

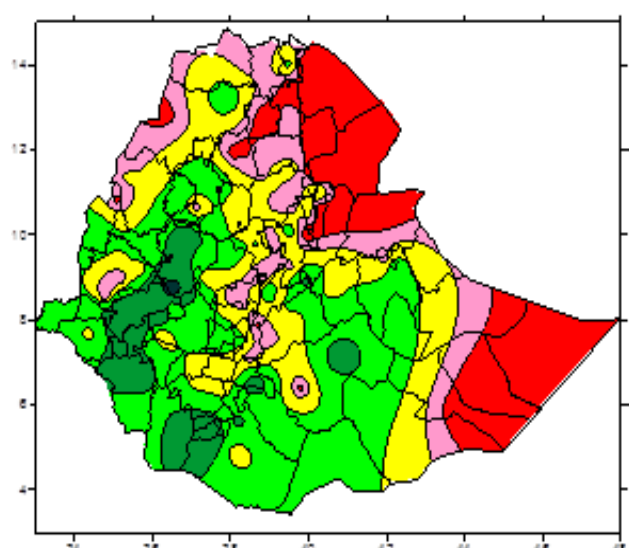
ባሳለፍነው የኦክቶበር ወር 2024 በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት በደቡብና በደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተገኘው እርጥበት በተለይም በቦረናና ጉጂ ዞኖች ለሚካሄደው መጠነኛ የሰብል ልማት የማሳ ዝግጅት ለማድረግና ዘር ለመዝራት ምቹ ሁኔታን ፈጥሯል፡፡ በተጨማሪም በደቡብ ምዕራብና በምዕራብ አጋማሽ በሚገኙ የሀገራችን አካባቢዎች ተጨማሪ እርጥበት ለሚያስፈልጋቸውና ፍሬ በመሙላት ላይ ለሚገኙ የመኸር ጊዜ ሰብሎች የውሃ ፍላጎታቸውን ከማሟላት አንጻር ከፍተኛ ጠቀሜታ ነበረው፡፡ በዚህ ወቅት የተገኘው እርጥበት በተለይም ለአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የግጦሽ ሳርና የመጠጥ ውሃ አቅርቦትን ከማሻሻል አንጻር የጎላ ሚና ነበረው፡፡ በሌላ በኩል በሰሜን፣ በሰሜን ምዕራብ፣ በሰሜን ምስራቅ፣ በምስራቅና በመካከለኛው የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የነበረው እርጥበት ዘግይተው ተዘርተው እድገታቸውን ላልጨረሱና ከመስከረም ወር መጀመሪያ ጀምሮ በአፈር ውስጥ በተከማቸው እርጥበት ለተዘሩ እንደ ሽንብራና ጓያ ላሉ የጥራጥሬ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች፣ ለጓሮ አትክልቶችና ለፍራፍሬዎች እንዲሁም በአረንጓዴ አሻራ ለተተከሉ ተክሎች የውሃ ፍላጎታቸውን ከማሟላት አንጻር አዎንታዊ ጎን ነበረው፡፡ በአንጻሩ ግን በተለይም በሰሜን፣ በሰሜን ምዕራብ፣ በሰሜን ምስራቅና በምስራቅ እንዲሁም በአንዳንድ የመካከለኛው የሀገራችን አካባቢዎች የነበረው ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ በመኸር ሰብል ስብሰባና ድህረ ሰብል ስብሰባ ላይ በመጠኑም ቢሆን አሉታዊ ተጽዕኖ ነበረው፡፡

ባሳለፍነው የኖቬምበር ወር በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የበጋው ደረቅ የእርጥበት ሁኔታ ተስተውሏል፡፡ ይህም ሁኔታ ሰብል በደረሰባቸው አካባቢዎች ለሰብል ስብሰባና ድህረ ሰብል ስብሰባ አመቺ ሁኔታን የፈጠረ ነበር፡፡ በሌላም በኩል በምዕራብ፣ በሰሜን ምዕራብ እና በደቡብ ምዕራብ በአንዳንድ ቦታዎች ላይ የነበረው እርጥበት ሙሉ ለሙሉ እድገታቸውን ላልጨረሱ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች፣ ለፍራፍሬ ተክሎችና ለጓሮ አትክልቶች የውሃ ፍላጎት መሟላት እንዲሁም በመኸር ወቅት መጨረሻ ላይ በአፈር ውስጥ በተከማቸው እርጥበት በመታገዝ ለሚዘሩ እንደ ጓያ እና ሽንብራ ለመሳሰሉ የጥራጥሬ ሰብሎች ጠቀሜታ የነበረው ቢሆንም፣ በተለይም በዚህ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ደረቃማ የአየር ሁኔታ የሚስተዋልባቸው የመካከለኛው፣ የምስራቅ እና የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ

አልፎ አልፎ የነበረው ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ በተለይም በደረሱ እና በመሰብሰብ ላይ በሚገኙ ሰብሎች ላይ በመጠኑም ቢሆን አሉታዊ ተጽዕኖ ነበረው፡፡ በአንጻሩም በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብ፣ የደቡብ ምዕራብ እና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የነበረው እርጥበት በተለይም በደጋማው አካባቢ በቦረናና ጉጂ ዞኖች ለተዘሩ ሰብሎች ምቹ ሁኔታ የፈጠረ ሲሆን በአርብቶ አደሩና ከፊል አርብቶ አደሮች አካባቢ ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውሃ አቅርቦት መሻሻልና የዝናብ ውሃን ለመሰብሰብና ለማከማችት ገንቢ ሚና ነበረው (ካርታ 4ሀ እና 4ለ) ፡፡

ካርታ 4ሀ፡በአክቶበር ወር የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

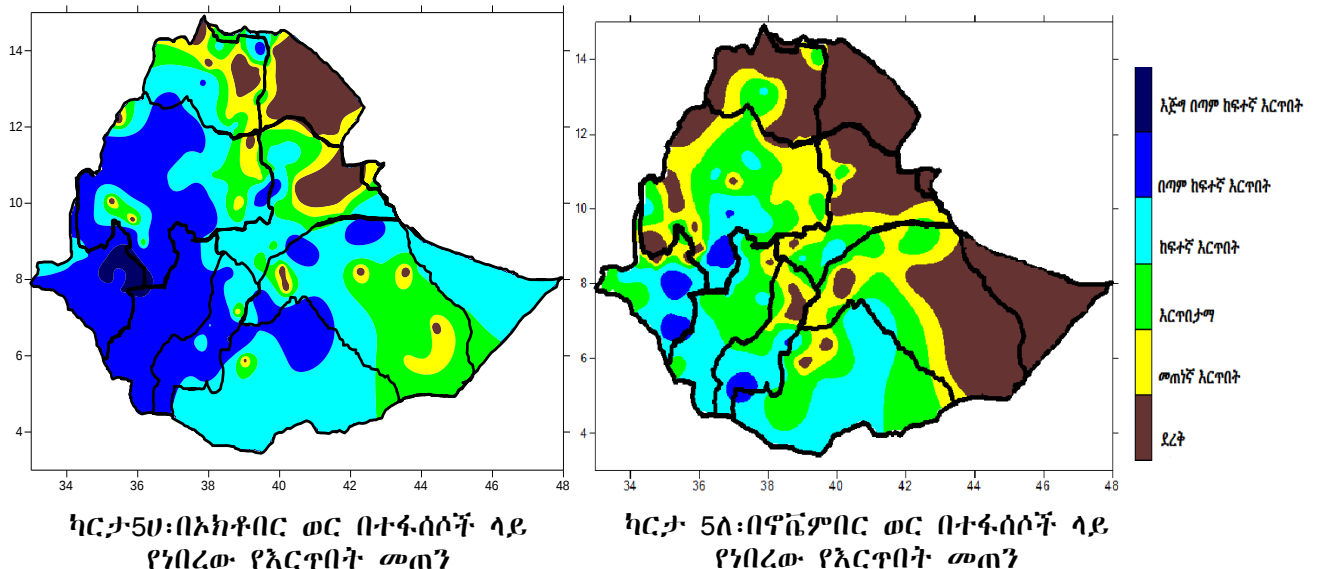

ካርታ 4ለ፡በኖቬምበር ወር የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2022 የነበረው የአየር ጠባይ በወሃው ዘርፍ

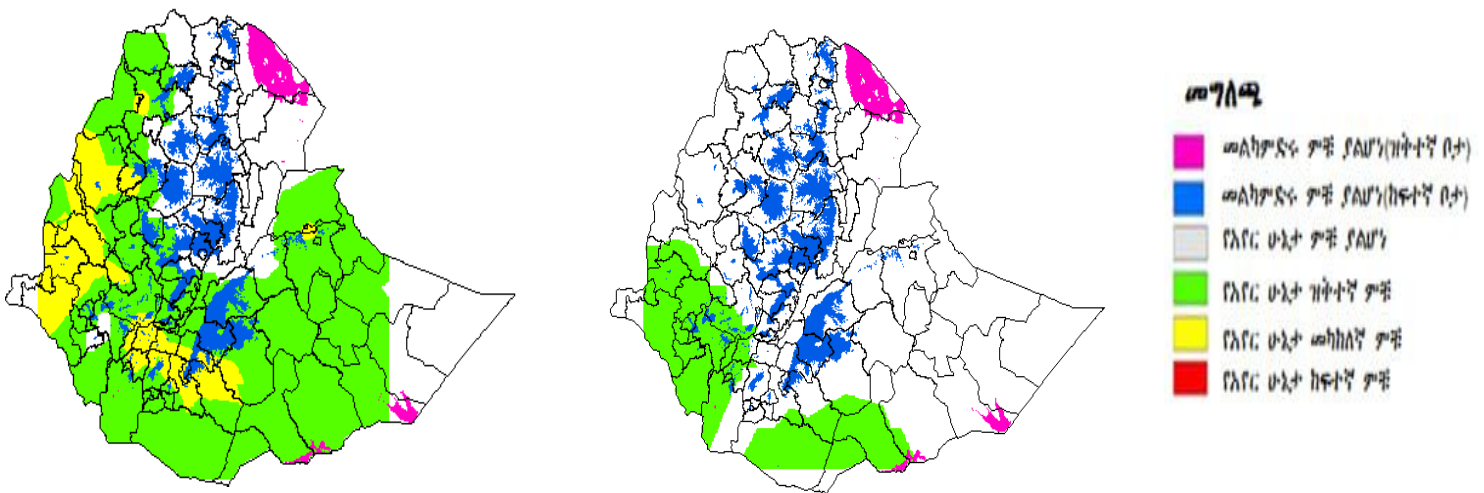
እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባለፉት ሁለት የበጋ ወራት በአባይ፣ ባሮ አካባቢ፣ አሞ ጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ ገናሌ ዳዋ፣ ዋቢ ሸበል፣ አጋዴን፣ በላይኛው እና በመካከለኛው አዋሽ፣ እንዲሁም በመካከለኛው እና በታችኛው ተከቤ ተፋሰሶች ላይ ከመጠነኛ እስከ ከፍተኛ እርጥበት መጠን በኦክቶበር ወር አግኝተዋል። በተጨማሪም አብዛኛው አሞ ጊቤ፣ ባሮ አካባቢ፣ መካከለኛው እና የታችኛው አባይ፣ ስምጥ ሸለቆ እና ጥቂት የላይኛው ገናሌ ዳዋ ተፋሰሶች ላይ በጣም ከፍተኛ እርጥበት ነበራቸው። በኖቬምበር ወር የነበረው እርጥበት ምንም እንኳን በስርጭት ረገድ የተስፋፋ ቢሆንም በመጠን ረገድ ግን በተለይም በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የቀነሰ ነበር። የበጋ እርጥበት ተጠቃሚ በሆኑት የገናሌ ዳዋ፣ አሞ ጊቤ፣ በመካከለኛው እና በታችኛው ስምጥ ሸለቆ፣ ላይኛው እና መካከለኛው ዋቢ ሸበል ተፋሰሶች እርጥበት የነበራቸው ሲሆን በተጨማሪም በአብዛኛው አባይ፣ በላይኛው እና መካከለኛው አዋሽ እንዲሁም በጥቂት መካከለኛው ተከቤ ተፋሰሶች ላይ ከመጠነኛ እስከ ከፍተኛ እርጥበት ነበራቸው። በአጠቃላይ በዚህ የበጋ ወቅት አጋማሽ በኦክቶበር መጨረሻ ከነበረው ከፍተኛ ዝናብ ጋር ተያይዞ በመካከለኛ አሞ ጊቤ በኮንታ ልዩ ዞን ከተከሰተው የመሬት መንሸራተት ካስከተለው አደጋ በስተቀር በአብዛኛው ተፋሰሶች ላይ የተገኘው እርጥበት ግድቦች ከረዥም ጊዜ አማካይ ጋር ሲነፃፀር የተሻለ ውሃ መጠን እንዲኖራቸው ያስቻለ ነበር(ካርታ 5 ሀ እና ለ)።

**እ.ኤ.አ ከኦክቶበር 1 እስከ ኖቬምበር 30/2022 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው
ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ**

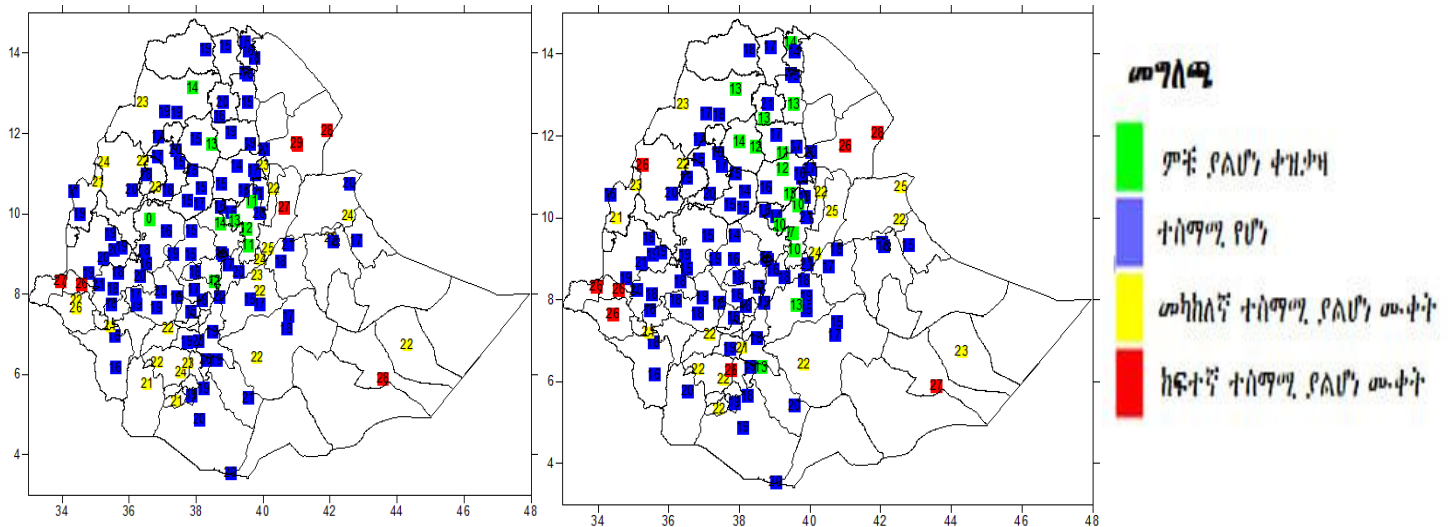
ባለፉት ሁለት የበጋ ወራት ላይ ለወባ መፈጠርና መስፋፋት ምቹ የአየር ሁኔታ በተለያዩ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ ተስተውሏል፡፡ በተለይም በምዕራብ ትግራይ፣ ሰሜን ጎንደር፣ ምዕራብ ጎንደር፣ ማዕከላዊ ጎንደር፣ ምሥራቅና ምዕራብ ጎጃም፣ አዊ፣ መተከል፣ አሶሳ፣ ካማሺ፣ ምዕራብና ምሥራቅ ወለጋ፣ ቁለም ወለጋ፣ አ.ሊ አባቦራ፣ ቡኖ በደሌ፣ ጅማ፣ ሁሉም የጉጂና የቦረና ዞኖች፣ ምሥራቅ ሸዋ፣ ሁለቱም የባሌ ዞኖች፣ ኢታንግ፣ አኝዋክ፣ ማጃንግ፣ ሸካ፣ ቤንች ሸኮ፣ ከፋ፣ ምዕራብ አሞ፣ ኮንታ፣ ዳውሮ፣ ባስኬቶ፣ ጎፋ፣ ደቡብ አሞ፣ ወላይታ፣ ከንባታ፣ ሀድያ፣ ስለጤ፣ አሌ፣ ኮንሶ፣ ደራሼ፣ ዳዋ እና ሊበን ዞኖች ባሳለፍናቸው ወሮች ላይ ለወባ ስርጭት ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች ነበሩ (ካርታ 6ሀ እና 6ለ)።

ካርታ 6ሀ. በኦክቶበር ወር ለወባ መፈጠር ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች

ካርታ 6ለ በኖቬምበር ወር ለወባ መፈጠር ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች

በሌላ በኩል ባለፉት ወራት የነበረው የአየር ሁኔታ ተፅዕኖ ከሰዎች የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ አኳያ ከፍተኛ የሆነ አስጨናቂ የአየር ሁኔታ ባይከሰትም አልፎ አልፎ በጥቂት የአፋር፣ ጋምቤላ እና ደቡባዊ የሶማሌ ዝቅተኛ ቦታዎች ላይ ጠንክር ያለ አስጨናቂ (Heat stress) አየር ሁኔታ በተወሰኑ ቦታዎች ላይ ተከስተው እንደነበር መረጃዎች ያሳያሉ (ካርታ 6 ሐ እና መ)።

ካርታ 6ሐ. በአክቶበር ለሰው ልጅ ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች

ካርታ 6መ. በኖቬምበር ወር ለሰው ልጅ ለመኖር ምቹ የአየር ሁኔታ የነበረባቸው ቦታዎች

እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው

የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በመደበኛ ሁኔታ የዲሴምበር እና የጃንዋሪ ወራቶች በአብዛኛው የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ገፅታዎች የሆኑት ደረቅ፣ ፀሐያማና ነፋሻማ የአየር ሁኔታ የሚያመዝኑበት ከመሆኑም በተጨማሪ የሌሊቱና የማለዳው ቅዝቃዜ በተለይም ለውርጭ ተጋላጭ በሆኑ ደጋማ ቦታዎች ላይ የሚያይልበት ጊዜ ነው። በአንፃሩ አነስተኛ መጠን ያለው ዝናብ በደቡብ ምዕራብ፣ በደቡብና በደቡብ ምሥራቅ ኢትዮጵያ እንዲሁም ከበልግ ወቅት መቃረብ ጋር ተያይዞም በጥቂት የሰሜን ምሥራቅ አማራ ቦታዎች ላይ ዝናብ ይስተዋላል።

በመጨረሻም ሁለት የበጋ ወራት የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ አብዛኛው ክፍል የባህር ወለል ቅዝቃዜዉ እየቀነሰ እንደሚገኝ የተተነበየ ሲሆን፣ በቀሪዎቹ ሁለት የበጋ ወራት እ.ኤ.አ 2024-25 (ዲሴምበር እና ጃንዋሪ) ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የባህር ወለል መቀት ከታህሳስ ወር በኋላ ቀስ በቀስ ቅዝቃዜዉ ወደ (Enso-neutral) የመሆን እድሉ እስከ 52% ሊደርስ እንደሚችልና እንዲሁም የህንድ ውቅያኖስ የባህር ወለል መቀት ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ(Neutral_IOD) ሆኖ እንደሚቀጥል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

በመሆኑም በቀጣዮቹ ሁለት የበጋ ወራት በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የበጋው ደረቅ፤ ጸሀይማውና ነፋሻማው የአየር ሁኔታ እንደሚዘወተርባቸው የትንበያ መረጃዎች ያሳያሉ፡፡ ከዚህ ጋር በተያያዘም የበጋው ደረቅ፣ ፀሐይማና ነፋሻማ የአየር ሁኔታ በተለይም በምስራቅ፣ በሰሜን ምስራቅ እና በመካከለኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የሚስተዋል ሲሆን፤ የሌሊትና የማለዳዉ ቅዝቃዜ ከ 5 ዲግሪ ሴልሽየስ በታች ሊሆን እንደሚችልና አልፎ አልፎም ውርጭ የማስከተል አቅም ሊኖረው እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ፡፡

በሌላ በኩል በጥቂት የደቡብ ምዕራብ እና በምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ቀላል መጠን ያለው ዝናብ እንደሚኖራቸው አሃዛዊ የትንበያ መረጃዎች ያሳያሉ፡፡ ከዚህም ሌላ የበጋው ወቅት ማብቂያ አካባቢ ከበልግ ወቅት መቃረብ ጋር ተያይዞ በምሥራቅ አማራ የሚገኙ የሰሜን ሸዋ፣ የሰሜንና የደቡብ ወሎ ዞኖች እንዲሁም ደቡባዊ የአፋር ዞኖች ቀላል መጠን ያለው ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል፡፡

እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመጨረሻም ሁለት የበጋ ወራት (ዲሴምበር እና ጃንዋሪ) 2024_25 በአብዛኛው የበጋው ደረቅ የእረጥበት ሁኔታ እንደሚያመዝን የሚጠበቅ ሲሆን ሁኔታ የደረሱ ሰብሎች ለመሰብሰብና የድህረ ሰብል ስብሰባ ተግባራትን ለማከናወን አመቺ ሁኔታን ይፈጥራል፡፡ በሌላ በኩል አልፎ አልፎ በሚኖሩት ቀናት በተለይም በጥቂት የምዕራብ፣ በደቡብ ምዕራብና በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ሊኖር የሚችለው እርጥበት ለቋሚ ተክሎች እንዲሁም ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ለሆኑት ጥምር ግብርና ለሚያካሂዱ ለደቡባዊው የሀገሪቱ ክፍሎች ምቹ ሁኔታን እንደሚፈጥር የሚጠበቅ ሲሆን በተጨማሪም ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውሃ አቅርቦት በጎ ጎን ይኖረዋል፡፡

በሌላ በኩል በምስራቅ፣ በሰሜን ምስራቅ እና በመካከለኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ዝቅተኛ የሙቀት መጠን አልፎ አልፎ ከ 5 ዲግሪ ሴልሽየስ በታች እንደሚሆን የሚጠበቅ ሲሆንና፤ ይህም ሁኔታ በተወሰኑ ዕጽዋቶች ላይ እና ሰብሎች አሉታዊ ተጽዕኖ የማስከተል አቅም ሊኖረው ይችላል፡፡

**በኢትዮጵያ የሚቴዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት የሚቴዎሮሎጂ ትንበያ፣ ቅድሚያ
ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርመር**

በአንፃሩም በጃንዋሪ ወር የሚገኘው እርጥበት የበልግ ወቅት የእርሻ እንቅስቃሴን ቀድመው ለሚጀምሩት አካባቢዎች የአፈር ውስጥ እርጥበትን ስለሚያሻሽል የማሳ ዝግጅት ለማድረግም ሆነ ዘር ለመዝራት አዎንታዊ ሚና ይኖረዋል፡፡

**እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ
አዝማሚያ በዉሀዉ ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ**

በሚቀጥት የዲሴምበር እና የጃንዋሪ መጨረሻ ሁለት ወራት በአብዛኛው የሀገሪቱ ተፋሰሶች ላይ የበጋው ደረቅ የእርጥበት ሁኔታ እንደሚያመዝን የውሃ ሚቴዎሮሎጂ መረጃዎች ያመላክታሉ፡፡ በሌላ በኩል የበጋ እርጥበት ተጠቃሚ የሆኑ የደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ተፋሰሶች በተለይም በመካከለኛው እና በታችኛው አሞ ጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ ገናሌ ዳዋ፣ በመካከለኛው ዋቤ ሸበሌ፣ በላይኛው እና መካከለኛው ባሮ አካባቢ ተፋሰሶች በጣም መጠነኛ እርጥበት ያገኛሉ፡፡ ይህ ሁኔታ በመጠኑም ቢሆን የወኃ ሀብትን ከማማሻሻል አንጻር አዎንታዊ ሚና የሚኖረው ሲሆን የሚመለከታቸው አካላት የሚገኘው እርጥበት በተገቢ ሁኔታ በማሰባሰብና ክብከት እና ከብክለት በመጠበቅ ጥቅም ላይ እንዲያውሉ ይመከራል፡፡ በአንጻሩ ግን አብዛኛው አዋሽ፣ ተከሄ፣ አባይ፣ አፋር ደናክል፣ ኦጋዴን፣ አባይ፣ የላይኛው ስምጥ ሸለቆ እና አሞ ጊቤ ተፋሰሶች ደረቅ ሆነው እንደሚቆዩ ይጠበቃል፡፡

**እ.ኤ.አ ከዲሴምበር 1/2024 እስከ ጃንዋሪ 31/2025 የሚኖረው የአየር ጠባይ
አዝማሚያ በጤናው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ**

በቀሪዎቹ ሁለት የበጋ ወራቶች ላይ ምቹ የአየር ሁኔታ የመፈጠር እድሉ ያነሰ ቢሆንም የተፅዕኖው ሁኔታ ግን ቀጣይነት ይኖረዋል፡፡ ይህም ባሳለፍናቸው ሁለት የበጋ ወራቶች ላይ የነበረው ምቹ ሁኔታ ለወባ መፈጠርና መስፋፋት ተፅዕኖው በቀጣዮቹ ወራቶች ላይም ቀጣይነት እንደሚኖረው ይጠበቃል፡፡ በዚህ መሠረት የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል፣ የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል፣ እንዲሁም የምዕራብ ኦሮሚያ ሁሉም ዞኖች እና የጉጂና ቦረና ዞኖች፣ የዳዋና የሊባን ዞኖች በቀጣዮች ቀሪ የበጋ ወራቶች ላይ ለወባ በሽታ ተጋላጭ እንደሚሆኑ ይጠበቃል፡፡ ስለሆነም ህብረተሰቡና የሚመለከተው አካል ይህን ተፅዕኖ ለመከላከልና ለመቆጣጠር የሚያስችል የቅድመ መከላከል ዝግጅት ማከናወን ያስፈልጋል፡፡

**በኢትዮጵያ የሚቴዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት የሚቴዎሮሎጂ ትንበያ፣ ቅድሚያ
ማስጠንቀቂያ እና ምክር አገልግሎት ምርመር**

በሌላ በኩል ቀሪዎቹ የበጋ ወራቶች ከሰው ልጅ የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ አንፃር በተወሰኑ የሀገራችን ሰሜንና መካከለኛው ከፍተኛ ቦታዎች ላይ የጠዋትና የማታው ቅዝቃዜ የሚስተዋልባቸው ከመሆኑ በስተቀር በአብዛኛው የሀገሪቱ ክፍል ላይ ምቹ የሆነ የአየር ሁኔታ እንደሚሆን ይጠበቃል። አስጨናቂ የሙቀት ሁኔታው በቀጣዮቹ ሁለት የበጋ ቀሪ ወራት እንደሚቀንስ ይጠበቃል።